

WITOLD KARPIŃSKI

ur. 1929; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Projekt Lublin. Opowieść o mieście, spotkania z Niemcami, kopanie okopów,

Spotkania z Niemcami i kopanie okopów

Naprzeciwko była szkoła Sobolewskiej, oczywiście Niemcy zajęli szkołę i tam kwaterowali. A na boisku szkolnym, gdzie teraz jest bank jakiś, jak kiedyś tam przechodziłem, to mi jakiś Niemiec rzucił, coś tam powiedział, i rzucił kostkę cukru. Ale to była taka duża kostka, twarda jak cholera, kryształ taki twardy. Złapałem, machnąłem mu ręką. A inne znowuż spotkanie z Niemcami - idziemy, samochód nie chce zapalić, to z niego wylazł, żeby popchać go. No to pchamy. Nim on zapalił, to drugi wyciągnął śrubokręt i poodkręcał mu tylne światło i żarówki mu ukradł. [Niemiec] zapalił, pojechał. Zabrać wrogowi, to była zasługa. A znowuż jak przy końcu [19]44 roku, na wiosnę właściwie, Niemcy spodziewali się wizyty Ruskich w Lublinie, to brali ludzi do kopania okopów. Więc w szkole – cały dzień idziemy kopać okopy. No to szkoła zamknięta, klasy po kolei z wychowawcami. Na miejscu łopaty. To my: „wir kopen okopen”. Moja klasa, to trzynastolatki, naszym wychowawcą był ksiądz, chodził po cywilu. No i jako wychowawca był z naszą klasą na kopaniu okopów. No i na tym kawałku kopać. No to kopiemy, ale ileż można kopać. Już tam są wykopane doły, to dało się ganiać, chować się. Ten co nas pilnował, Niemiec, jak zobaczył, że ja do samochodu - „Achtung! Arbeit!”. Koniec zabawy, żeby robić. No to robimy. Patrę się, a księdza już nie ma, bo wykopał taką dziurę, że się schował. A myśmy tam robili, kopaliśmy. No i idziemy na to kopanie gdzieś na Felin. Taką polną drogą idziemy, no a wzdłuż leci kabel, polówka taka do polowego telefonu. I wszyscy idą, i łopatą w tą polówkę. To się nie dało przeciąć, bo to była jednak linka stalowa, a w środku miała aluminium, że była przewodząca, a stal utrzymywała.

Data i miejsce nagrania	2016-02-22, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"